

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van xxxx

houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit ter introductie van de verplichting een rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven op de terreinen die horen bij gebouwen en inrichtingen die worden gebruikt voor onderwijs

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van..., kenmerk , gedaan in overeenstemming met de Minister van Justitie en Veiligheid;

Gelet op artikel 10, tweede lid en lid 2a, en artikel 11c, tweede lid, van de Tabaks- en rookwarenwet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van vul in datum advies, RvS., no. vul in nummer advies, RvS.);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van vul in datum nader rapport, vul in kenmerk nader rapport);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Na artikel 6.3 van het **Tabaks- en rookwarenbesluit** wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6.4

1. Degene die over een gebouw dat, of inrichting die in gebruik is bij een school of een instelling als bedoeld in artikel 10, lid 2a, van de wet, het beheer heeft, is verplicht tot het instellen, aanduiden en handhaven van een rookverbod op het bijbehorende terrein voor zover:

- a. het terrein grenst aan, of in de directe nabijheid gelegen is van dat gebouw of die inrichting;
- b. dat gebouw of die inrichting in gebruik is voor onderwijs; en
- c. het terrein bij de school of instelling in gebruik is.

2. Artikel 6.2 eerste lid, onderdeel c, is niet van toepassing op de open lucht in een gebouw of inrichting als bedoeld in het eerste lid.

Artikel II

In Categorie D van de bijlage behorende bij de Tabaks- en rookwarenwet wordt "artikel 10, eerste en tweede lid" telkens vervangen door: "artikel 10, eerste en tweede lid, en lid 2a".

Artikel III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 augustus 2020.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

CONCEPT

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

De aanleiding voor deze algemene maatregel van bestuur (amvb) is een amendement van Tweede Kamerlid Dik-Faber dat in 2016 is aangenomen.¹ Uit dit amendement vloeit voort dat een rookverbod moet worden ingesteld, aangeduid en gehandhaafd op terreinen van een onderwijsinstelling in het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo), speciaal onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs (mbo), hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo) (hierna: onderwijsinstellingen). Dit is gedaan door in artikel 10 van de Tabaks- en rookwarenwet (hierna: de wet) een delegatiegrondslag op te nemen, zodat in lagere regelgeving regels gesteld kunnen worden over het instellen, aanduiden en handhaven van een rookverbod op de terreinen behorende tot een gebouw dat, of een inrichting die in gebruik is bij een onderwijsinstelling.

Het doel van deze wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit (hierna: besluit) is om regels te stellen zodat een rookverbod wordt ingesteld, aangeduid en gehandhaafd op de terreinen die behoren tot een gebouw of inrichting van alle eerder genoemde onderwijsinstellingen. Dit ter bescherming van de volksgezondheid, in het bijzonder de gezondheid van jongeren. Deze maatregel is nodig omdat roken zwaar verslavend werkt en ernstige gevolgen heeft voor de gezondheid van de roker en diens omgeving. Jaarlijks sterven ongeveer 20.000 mensen ten gevolge van roken.² Elke dag beginnen gemiddeld 75 jongeren onder de 18 jaar met dagelijks roken en de meeste jongeren roken de eerste sigaret op het schoolterrein.³ Uit onderzoek is gebleken dat jongeren sneller gaan roken als zij anderen zien roken.⁴ Ook is gebleken dat hoe jonger men begint met roken, hoe groter de kans op verslaving is en hoe moeilijker het is om te stoppen met roken.⁵ Het voorkomen dat jongeren gaan roken zal veel winst leveren voor de volksgezondheid en heeft daarom prioriteit. Het aantal rokende jongeren daalt al jaren. Echter is het aantal kinderen dat rookt of ooit gerookt heeft nog steeds aanzienlijk. Volgens onderzoek uit 2017 heeft 31,2% van de jongeren van 16 jaar in het vo ooit gerookt, en 4,1% van diezelfde groep rookt dagelijks.⁶

Alhoewel een steeds groter percentage terreinen van onderwijsinstellingen op initiatief van onderwijsinstellingen zelf rookvrij is, blijkt uit een nationale monitor⁷ dat een groot aantal scholen nog niet uit zichzelf een rookverbod op de terreinen ingesteld heeft. In

¹ Handelingen II 2015/16, 49 21 nr. 30.

² Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

³ Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, Factsheet Kinderen en Roken (2017).

⁴ Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, Notitie Zien roken, doet roken? (2016).

⁵ Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, Factsheet Kinderen en Roken (2017).

⁶ Health behaviour in school-aged children – HBSC Nederland, Sociaal en Cultureel Planbureau (2017).

⁷ Op weg naar rookvrije schoolterreinen, Mulier instituut, 2018.

2018 had 20% van de scholen in het po nog geen geheel rookvrij terrein, voor scholen in het vo was dit percentage 38% en voor onderwijsinstellingen in het mbo was dit percentage zelfs 86%. Bij onderwijsinstellingen in het hbo en wo zijn geen metingen gedaan, maar uit informatie verkregen van onderwijsinstellingen en het Trimbos-instituut van eind 2018, blijkt dat ook de terreinen van deze scholen veelal nog niet geheel rookvrij zijn. Om te zorgen dat alle onderwijsinstellingen een rookvrijbeleid op de terreinen gaan voeren, is een verplichting om een rookverbod op terreinen van onderwijsinstellingen in te voeren nodig. Daarmee wordt de norm gesteld dat roken niet normaal is en dat er rondom kinderen en jongeren niet gerookt moet worden.

In 2018 is het Nationaal Preventieakkoord gesloten met een breed pakket van maatregelen en afspraken om tabaksgebruik verder te ontmoedigen. In het Nationaal Preventieakkoord is de ambitie uitgesproken om in 2040 tot een rookvrije generatie te komen. Dit is breed gesteund door verschillende organisaties. Het rookverbod op de terreinen van onderwijsinstellingen vloeit voort uit de bij amendement gewijzigde Tabaks- en rookwarenwet. De maatregel wordt ook genoemd in het Nationaal Preventieakkoord, omdat het aansluit bij andere preventiemaatregelen om de omgeving van kinderen en jongeren rookvrij te maken. In het Preventieakkoord is afgesproken dat de maatregel in 2020 in werking zal treden.

In artikel 10, eerste lid, onderdeel b van de wet is reeds bepaald dat er een rookverbod van kracht moet zijn in de gebouwen en inrichtingen in gebruik bij een onderwijsinstelling. Met deze amvb wordt vanaf 1 augustus 2020 ook het terrein van de onderwijsinstelling rookvrij. Met een rookvrij terrein wordt in deze toelichting bedoeld dat een rookverbod wordt ingesteld, aangeduid en gehandhaafd op de terreinen die behoren tot een gebouw dat of inrichting die in gebruik is bij een onderwijsinstelling. In deze tekst wordt eveneens van een 'rookverbod' gesproken, waarmee 'de verplichting om een rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven' wordt bedoeld.

Met deze wijziging van het besluit wordt op hoofdlijnen het volgende geregeld:

- Een verplichting om een rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven op terreinen die behoren bij een gebouw of inrichting van een onderwijsinstelling. Dit is het geval indien het terrein grenst aan, of in de directe nabijheid gelegen is van een gebouw dat, of een inrichting die wordt gebruikt voor onderwijs. Daarnaast is het terrein in gebruik bij de school of instelling (hoofdstuk 2 en 3).
- Bij gebouwen en inrichtingen in gebruik bij onderwijsinstellingen waar een rookverbod moet gelden, geldt tot op heden een uitzondering voor de open lucht bij die gebouwen. Deze uitzondering wordt geschrapt. Dit betekent dat ook in de open lucht bij gebouwen of inrichtingen van onderwijsinstellingen een rookverbod moet gelden (hoofdstuk 4); en
- Een wijziging van de bijlage bij de wet, om voor overtreding van de verplichting aan te sluiten bij de boetesystematiek die ook geldt voor overtreding van de verplichting een rookverbod te hebben in onderwijsinstellingen (hoofdstuk 8).

2. Wijzigingen

2.1. *Terreinen die behoren bij een onderwijsinstelling*

Uit artikel 10, lid 2a, van de wet volgt dat bij amvb moet worden geregeld dat er een rookverbod moet worden ingesteld, aangeduid en gehandhaafd op kortgezegd het terrein dat bij een school 'hoort'. In het nieuwe artikel 6.4, eerste lid, is dit uitgewerkt.

Een element van de omschrijving in artikel 6.4, eerste lid, onderdeel a, is dat het gaat om de terreinen die grenzen aan de gebouwen of inrichtingen, of in directe nabijheid ervan gelegen zijn. Dit betekent dat indien een onderwijsinstelling bijvoorbeeld meerdere locaties heeft met elk één of meerdere gebouwen of inrichtingen, het rookverbod op al deze terreinen zal moeten gelden. Een tweede notie is dat het alleen gaat om gebouwen of inrichtingen die worden gebruikt voor het onderwijs. Dit betekent dat het gaat om plekken waar onderwijs wordt gegeven en om de plekken die faciliteiten bieden om onderwijs te kunnen geven. Dit zijn terreinen rondom bijvoorbeeld: onderwijslokalen, kantines waar leerlingen of studenten komen, gebouwen waar administratieve diensten voor studenten verzorgd worden, aula's, laboratoria met onderwijsdoeleinden, universiteitsbibliotheken, tentamenhallen, gebouwen waar studieadviseurs, studentendecanen of studentenpsychologen gevestigd zijn of sportfaciliteiten voor scholieren of studenten die voor onderwijsdoeleinden kunnen worden gebruikt. Kortom: het behelst terreinen bij gebouwen waar leerlingen of studenten komen omdat ze dienen voor onderwijs of de faciliteiten bieden die onderwijs mogelijk maken.

Een derde element komt aan bod in artikel 6.4, eerste lid onderdeel c. Hier staat dat deze terreinen bij gebouwen of inrichtingen gebruikt worden door de onderwijsinstelling. Gebruik houdt in dit verband in dat de leerlingen of studenten, medewerkers, leveranciers, bezoekers et cetera van de onderwijsinstelling, stelselmatig gebruik maken van het terrein.

Indien er in deze tekst gesproken wordt van "het terrein van een onderwijsinstelling", is dat met bovenstaande overwegingen in gedachten. Verderop in deze tekst, zal er uitgebreider ingegaan worden op het rookvrije terrein, en wat dit inhoudt voor verschillende typen onderwijsinstellingen.

2.2. *Type onderwijsinstellingen*

De terreinen van alle genoemde typen onderwijsinstellingen worden rookvrij. Ondanks dat veel studenten in het mbo, hbo en wo volwassen zijn, zullen ook deze type onderwijsinstellingen rookvrij worden. Het is ook voor deze studenten belangrijk om onderwijs te krijgen in een rookvrije omgeving. Dit past in het streven om een rookvrije generatie te bereiken. Het is daarbij van belang dat de norm dat het niet normaal is om rondom jongeren te roken duidelijk gesteld wordt. Zo zal het op den duur normaal worden dat men rondom een onderwijsinstelling niet rookt.

Momenteel geldt het rookverbod voor de terreinen die met het amendement in de wet is geïntroduceerd niet voor de gehele onderwijssector. Daarmee sluit het niet helemaal aan bij het in pandige rookverbod van het onderwijs. Die bepaling geldt immers voor alle gebouwen en inrichtingen die gebruikt worden door instellingen en verenigingen voor onderwijs, waar ook de instellingen en verenigingen die niet onder een van de sectorwetten onder vallen. Artikel 6.4 geldt uitsluitend voor scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voorgezet onderwijs, de Wet op expertisecentra en instellingen als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Dit wordt eveneens toegelicht in artikel I van de artikelsgewijze toelichting.

3. Het rookverbod

3.1. Algemeen

Vanaf 1 augustus 2020 zullen de terreinen van de onderwijsinstelling rookvrij zijn door op deze terreinen een rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven. In het nieuwe artikel 6.4 zijn geen uitzonderingen opgenomen over bijvoorbeeld specifieke plekken, tijden, of personen waarvoor het rookverbod niet zou hoeven gelden. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat een rookverbod op het terrein van een onderwijsinstelling alleen effectief is als er geen uitzonderingen worden gemaakt.⁸ Dit betekent ook dat er geen rookzones op de terreinen aanwezig mogen zijn. Het is gebleken dat 'zien roken doet roken', en daarom zal een rookzone het effect van het rookvrije terrein tenietdoen. Zelfs een zone uit het zicht van de leerlingen of studenten is onwenselijk. De beheerder van het terrein – meestal de onderwijsinstelling – faciliteert op deze manier een rookplek. Om de nieuwe norm kracht bij te zetten, is het belangrijk dat een onderwijsinstelling het roken op geen manier meer faciliteert. Zo komen leerlingen en studenten niet meer in de gebouwen en op de terreinen van de onderwijsinstelling in aanraking met roken.

Om dezelfde reden moet het rookverbod op de terreinen gedurende 24 uur per dag, 7 dagen per week ingesteld en aangeduid zijn. Dit geldt ook voor het al bestaande rookverbod binnen de gebouwen van de onderwijsinstellingen. Zo verandert de sociale norm en is het terrein dat behoort tot een gebouw of inrichting van een onderwijsinstelling een plek waar niet gerookt wordt. De beheerder van het gebouw of de inrichting, in gebruik bij een school of instelling als bedoeld in artikel 10, lid 2a van de wet zal ervoor moeten zorgen dat het rookverbod op het terrein actief gehandhaafd wordt tijdens reguliere openingstijden en op tijden wanneer het gebouw bij het terrein voor andere doeleinden dan onderwijs of het bieden van faciliteiten voor studenten wordt gebruikt. Dit betekent dat actieve handhaving van het rookverbod op het terrein in tijd samenvalt met actieve handhaving van het rookverbod in het gebouw bij het terrein. Indien bijvoorbeeld een theatervereniging na schooltijd de aula van de onderwijsinstelling huurt om voor een voorstelling te repeteren, zullen ook de leden van de vereniging niet mogen roken op het terrein van de onderwijsinstelling. Hiervoor kan

⁸ Schools as smoke-free zones, Implementation and the impact of outdoor school ground smoking bans at secondary schools. Proefschrift Andrea Rozema, 2018.

de beheerder van het gebouw of de inrichting afspraken maken met de desbetreffende theatervereniging.

Ten slotte geldt het rookverbod voor alle personen, onder andere leerlingen of studenten, medewerkers, ouders, bezoekers en leveranciers, die gebruik maken van het terrein. Dit komt overeen met het al bestaande rookverbod binnen de gebouwen en inrichtingen van de onderwijsinstellingen. Uit onderzoek blijkt dat het voor de borging van het rookvrije terrein belangrijk is dat er geen uitzonderingen gemaakt worden voor een bepaalde groep personen.⁹ Het is bijvoorbeeld belangrijk dat ook personeelsleden niet roken op het terrein, omdat deze een voorbeeldfunctie hebben. Uit het eerdergenoemde onderzoek blijkt dat indien het rookverbod niet voor alle personen op het terrein geldt, het effect van het verbod wordt tenietgedaan.

3.2. *Instellen, aanduiden en handhaven*

Met de inwerkingtreding van deze maatregel, moet een rookverbod ingesteld, aangeduid en gehandhaafd worden op het terrein van onderwijsinstellingen. Het oppervlakte waarop het rookverbod moet gelden, wordt hiermee uitgebreid van enkel de gebouwen en inrichtingen van de onderwijsinstelling naar zowel de gebouwen en inrichtingen van de onderwijsinstelling als het bijbehorende terrein, mits het gebouw onderwijsdoeleinden heeft of andere faciliteiten ten behoeve van het onderwijs biedt. Net als bij de gebouwen en inrichtingen betreft het hier een resultaatsverplichting.

Er worden in deze amvb geen eisen gesteld aan de manier van het instellen, aanduiden en handhaven. Het is wel belangrijk dat leerlingen of studenten, medewerkers en bezoekers et cetera actief geïnformeerd worden over het rookverbod. De (rechts)persoon die het rookverbod moet instellen, aanduiden en handhaven mag zelf bepalen of hij van bordjes gebruik wil maken, en van welke bordjes hij gebruik wil maken. Via de Gezonde School en Rookvrije Generatie (www.rookvrijeschoolterrein.nl) zijn er borden beschikbaar, maar er mag ook gekozen worden voor een eigen bord of andere methode.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) zal toezicht houden op het instellen, aanduiden en handhaven van het rookverbod. Als iemand anders dan de beheerder van het gebouw of de inrichting van de *onderwijsinstelling* verantwoordelijk is voor het instellen, aanduiden en handhaven van het rookverbod op de terreinen, is het uit praktische overweging aan te raden om een samenwerking met de onderwijsinstelling te zoeken.

3.3. *Een rookvrij terrein*

Eerder in dit besluit is toegelicht wat wordt verstaan onder een terrein dat hoort bij een onderwijsinstelling. Hieronder zal worden beschreven hoe een rookvrij terrein van een onderwijsinstelling eruit ziet, en wat de regelgeving inhoudt voor verschillende typen terreinen.

⁹ Schools as smoke-free zones, Implementation and the impact of outdoor school ground smoking bans at secondary schools. Proefschrift Andrea Rozema, 2018.

Het terrein van een onderwijsinstelling waarop een rookverbod moet worden ingesteld, aangeduid en gehandhaafd, zal in de praktijk niet altijd uitsluitend gebruikt worden door de onderwijsinstelling. Als het terrein bij de onderwijsinstelling hoort, zal er ongeacht eventueel medegebruik op het gehele terrein een rookverbod moet worden ingesteld, aangeduid en gehandhaafd. Medegebruik kan voorkomen als een onderwijsinstelling bijvoorbeeld het terrein deelt met een bedrijf, en de werknemers van het bedrijf ook gebruikmaken van het terrein dat behoort bij de onderwijsinstelling.

Een terrein kan verschillende functies hebben. Een deel van het terrein kan bijvoorbeeld een sportveld, fietsenstalling of parkeerplaats zijn. Of een deel wordt gebruikt door de facilitaire dienst van de onderwijsinstelling. Als in het gebouw onderwijs wordt verzorgd of het faciliteiten biedt aan leerlingen of studenten, moeten al deze delen van het bijbehorende terrein met verschillende functies rookvrij worden. Dit heeft als reden dat de norm gesteld wordt en dat het nieuwe beleid alleen werkt als er geen uitzonderingen gemaakt worden.

Ten slotte heeft artikel 6.4 van dit besluit geen gevolgen voor terreinen die *niet* bij de onderwijsinstelling horen. Een terrein dat niet aan een onderwijsinstelling grenst of in de directe nabijheid ervan gelegen is, valt niet onder het toepassingsbereik van deze amvb. Een voorbeeld hiervan is een middelbare school die gebruik maakt van een sportveld aan de andere kant van de stad. In het geval dat de school daar zelf geen gebouw of inrichting heeft staan, en leerlingen of studenten en het personeel maken gebruik van de sportvelden en de bijbehorende faciliteiten van een lokale sportvereniging, dan valt dat sportveld niet onder het bereik van deze amvb. Bepalend is of de onderwijsinstelling een gebouw of inrichting heeft op het terrein of in de directe nabijheid van het terrein. Dit is in lijn met de grondslag voor deze amvb (artikel 10, lid 2a, van de wet). Daarnaast moet een terrein in gebruik zijn bij de onderwijsinstelling zoals toegelicht onder sectie 2.1. Terreinen die niet aan die criteria voldoen vallen evenmin onder het toepassingsbereik. Dit wordt later in deze toelichting nader uitgelegd.

3.4. Rookvrij rondom het terrein

Terreinen die rondom een onderwijsinstelling liggen maar niet behoren tot gebouwen of inrichtingen van een onderwijsinstelling vallen niet onder het rookverbod. Het gaat bijvoorbeeld om openbare ruimte. Hierdoor kan het voorkomen dat rokers direct buiten het terrein van de onderwijsinstelling in het zicht van scholieren, personeel en bezoekers gaan staan roken en hinder veroorzaken. Een samenwerking tussen onder andere onderwijsinstellingen, gemeenten en eigenaren of beheerders van terreinen die rondom de onderwijsinstelling liggen, zal van groot belang zijn om deze situatie te voorkomen.

In artikel 10 van de wet in combinatie met artikel 6.4 van het besluit zijn regels gesteld aan rookverboden in gebouwen en inrichtingen, en uitzonderingen daarop. Eén uitzondering betreft de open lucht in een inrichting, zoals binnenplaatsjes, patio's, balkons, dakterrassen of daken. (Over de open lucht elders zijn geen regels gesteld en is er op dit moment dus geen verplichting een rookverbod in te stellen.) Onderhavige

amvb breidt de reikwijdte van de plekken waar een rookverbod moet worden ingesteld uit enkel uit naar de open lucht, voor zover dat de terreinen behorende bij kortweg schoolgebouwen betreft, en dus niet daarbuiten. Deze uitbreiding staat er niet aan in de weg dat beheerders van andere terreinen zelf kunnen besluiten ter plekke een rookverbod in te stellen, en evenmin aan de autonome verordenende bevoegdheden van de gemeente ten aanzien van de openbare ruimte. De Tabaks- en rookwarenwet staat hieraan niet in de weg. Ook lokale samenwerking tussen gemeenten en andere beheerders van plekken in de open lucht is hier mogelijk.

3.5. Een rookvrijbeleid voor verschillende type terreinen

Er is een grote variëteit aan type terreinen in het onderwijs. Het rookvrij maken van het terrein zal dan ook niet eenduidig zijn, maar vraagt om een casus-specifieke aanpak. De duidelijkste vorm van een terrein van een onderwijsinstelling is een zichtbaar afgebakend terrein. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om een basisschool met een schoolplein en een hek rondom het plein en de school. Gelet op de uitleg die daaraan in deze amvb gegeven wordt, behoort het gehele terrein rondom de onderwijsinstelling dat wordt afgebakend met hekken tot de school. Daarom zal het volledige terrein rookvrij moeten zijn. Het rookverbod dat in de gebouwen van de onderwijsinstelling geldt, wordt hiermee uitgebreid tot aan de schoolhekken.

Er zijn echter ook vele vormen van terreinen te bedenken die minder makkelijk af te bakenen zijn. Bijvoorbeeld niet-omheinde terreinen die overlopen in de openbare weg. Een voorbeeld daarvan is een middelbare school met meerdere stukken terrein. Sommige zullen omheind zijn, anderen niet. Het terrein kan bijvoorbeeld uitkomen op een stoep, die behoort tot de openbare weg en daarmee niet behoort tot het gebouw of de inrichting van de onderwijsinstelling. Uitsluitend het terrein dat hoort bij een gebouw of de inrichting van de onderwijsinstelling waar onderwijs gegeven wordt of ondersteunende faciliteiten geboden worden voor leerlingen of studenten, moet rookvrij zijn. Dit terrein kan op verschillende manieren aangeduid worden.

Er zijn ook onderwijsinstellingen waartoe geen terrein behoort en waar de gebouwen of inrichtingen grenzen aan bijvoorbeeld de openbare weg of een privaat terrein. Een voorbeeld daarvan is een universiteitsgebouw midden in het stadscentrum, waarvan de deuren uitkomen op de openbare weg. De onderwijsinstelling heeft geen zeggenschap over de openbare weg en het is dan aan de gemeente om eventueel regels te stellen over bepaald gedrag in de openbare ruimte. Indien er geen terrein hoort bij de onderwijsinstelling, zal het rookverbod alleen gelden in de gebouwen en inrichtingen van de onderwijsinstelling (artikel 10, eerste lid, onder b, van de wet), zoals dat op dit moment (2019) ook het geval is.

Een ander type terrein waarvan onderwijsinstellingen, met name in het vo, gebruik van maken, zijn sportvelden. Of deze vallen onder het rookverbod, hangt van een aantal onderdelen af. Als dat sportveld grenst aan, of in de directe nabijheid gelegen is van een gebouw dat of inrichting die gebruikt wordt door een onderwijsinstelling, zal het sportveld rookvrij moeten zijn. Indien het sportveld niet op het terrein ligt dat grenst aan, of in de directe nabijheid is van een gebouw of inrichting van de onderwijsinstelling, maar bijvoorbeeld op een externe locatie is, en de onderwijsinstelling daar geen gebouw

of inrichting heeft, zal dit terrein strikt genomen niet rookvrij hoeven zijn. Dit terrein wordt niet gerekend tot het terrein dat behoort tot een gebouw of inrichting van de onderwijsinstelling, in verband met de reikwijdte van de grondslag voor deze amvb (artikel 10, lid 2a, van de wet). Wanneer een onderwijsinstelling gebruik maakt van een parkje in de buurt van de onderwijsinstelling, bijvoorbeeld voor een sportdag, hoeft dit parkje op basis van déze amvb niet rookvrij te zijn. De onderwijsinstelling maakt gebruik van het parkje, maar het behoort niet tot een gebouw of inrichting van de onderwijsinstelling. Indien het eerdergenoemde sportveld afgelegen ligt, maar uitsluitend de betreffende onderwijsinstelling gebruik maakt van het sportveld, zal er in veel gevallen een gebouw staan dat behoort tot de onderwijsinstelling. Dit kan bijvoorbeeld een kantine of een kleedruimte zijn. In zo'n geval heeft de onderwijsinstelling een gebouw op locatie, en zal het rookverbod op dat terrein moeten gelden. Het wordt uiteraard wel aangemoedigd om alle terreinen met een onderwijsdoeleinde, of waar leerlingen of studenten komen rookvrij te maken.

Alle bovenstaande vormen van terreinen komen samen op een campus. Een campus is een bijzondere constructie waarbij meerdere terreinfuncties samenkomen. Een campus omvat één of meerdere terreinen waarop gebouwen staan. Die gebouwen hebben niet allemaal een directe onderwijsfunctie, maar kunnen bijvoorbeeld bedrijven en horecagelegenheden huisvesten. Op de campus zullen ook stukken terrein liggen die behoren tot de openbare weg. Uitsluitend de stukken terrein op de campus die, gezien de eerder besproken criteria, behoren bij een gebouw of inrichting van de desbetreffende onderwijsinstelling(en) en waarvan het gebouw een onderwijsdoeleinde heeft of faciliteiten biedt voor het onderwijs zullen rookvrij moeten zijn. Als bijvoorbeeld een groot grasveld ligt op het terrein van bijvoorbeeld een universiteit waar studenten gebruik van maken tijdens het pauzeren, moet dit deel van het terrein rookvrij zijn. Als de onderwijsinstelling het terrein deelt met een bedrijf, het terrein behoort bij de onderwijsinstelling, het gebouw faciliteiten heeft voor studenten, zal dit terrein rookvrij ook moeten zijn. Indien er op een universiteitsterrein of een deel ervan voornamelijk bedrijven gevestigd zijn en er geen onderwijs gegeven wordt of faciliteiten zijn voor studenten en waar studenten geen gebruik maken van die (delen) van het terrein, hoeft dit (deel) van het terrein niet rookvrij te zijn. Dit komt bijvoorbeeld voor op een high-tech campus waar veel bedrijven gevestigd zijn waar geen onderwijs gegeven wordt. Dit is alleen het geval indien het terrein expliciet door het bedrijf gebruikt wordt. In het geval dat de bedrijven het terrein delen met een gebouw van de onderwijsinstelling waar onderwijs wordt gegeven of dat faciliteiten voor studenten biedt, moet het terrein wel rookvrij zijn. Bij een campus zal het hoogstwaarschijnlijk gaan om stukken terrein die rookvrij moeten zijn afgewisseld met stukken terrein die niet rookvrij zijn. Hierom is het zeer gewenst dat de onderwijsinstellingen in gesprek gaan met andere partijen om ervoor te zorgen dat er een werkbare, en zo uniform mogelijke, situatie gecreëerd wordt. Uiteraard wordt het wel aangemoedigd dat eveneens de bedrijfsterreinen op de campus rookvrij worden.

4. Open lucht

Zoals eerder genoemd, is het voor een goedwerkend rookverbod belangrijk dat er geen uitzonderingen worden gemaakt. Indien er toch een rookplek gefaciliteerd wordt door de

onderwijsinstelling, wordt het effect tenietgedaan. Om die reden wordt ook de uitzondering voor de open lucht van het rookverbod in gebouwen of inrichtingen die in gebruik zijn bij onderwijsinstellingen geschrapt. Deze uitzondering is opgenomen in artikel 6.2, eerste lid, onder c, van het Tabaks- en rookwarenbesluit. In artikel 6.4, tweede lid, wordt bepaald dat deze uitzondering niet van toepassing is voor de scholen en onderwijsinstellingen waar op de bijbehorende terreinen een rookverbod zal gaan gelden. Als er in de open lucht in deze gebouwen of inrichtingen, bijvoorbeeld op een balkon of patio, toch gerookt mag worden, faciliteert de onderwijsinstelling een rookplek. Zie verder de artikelsgewijze toelichting bij artikel II.

5. Het roken van tabaksproducten

Op basis van de huidige wet houdt een rookverbod in dat geen tabaksproducten mogen worden gerookt. Tabaksproducten worden in artikel 1, eerste lid, van de wet gedefinieerd als producten die geconsumeerd kunnen worden en die, al is het slechts ten dele, bestaan uit tabak, ook indien deze genetisch gemodificeerd zijn. Het rookverbod op de terreinen van onderwijsinstellingen zal daarmee moeten gelden voor het roken van tabaksproducten. In het Nationaal Preventieakkoord zijn afspraken gemaakt over het uitbreiden van het rookverbod met het gebruik van de e-sigaret met en zonder nicotine en aanverwante producten die gezondheidsschade veroorzaken. Op het moment dat een wetswijziging over dit onderwerp in werking treedt, zal die ook consequenties hebben voor het rookverbod dat op basis van deze amvb wordt ingesteld. De onderwijsinstelling kan tot die tijd zelf aanvullende (huis)regels stellen over de producten waarvoor het rookverbod in gebouwen en op de terreinen geldt, zodat bijvoorbeeld ook het roken van e-sigaretten ook verboden is.

6. De wijziging in Europese context

De wet en onderliggende regelgeving zijn grotendeels implementatie van Richtlijn 2014/40/EU¹⁰ (hierna: Tabaksproductenrichtlijn). De Tabaksproductenrichtlijn beoogt de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, presentatie en verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten. Dit teneinde de interne markt voor tabaksproducten en aanverwante producten beter te doen functioneren. Hierbij wordt uitgegaan van een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid, met name voor jongeren. De richtlijn voorziet niet in totaalharmonisatie, waardoor de lidstaten de mogelijkheid hebben over een aantal onderwerpen zelf regels te stellen. Zo moedigt de Tabaksproductenrichtlijn lidstaten aan om binnen hun eigen rechtsbevoegdheid regels te stellen over rookvrije omgevingen, zoals terreinen van onderwijsinstellingen.¹¹

7. Gevolgen van de regelgeving voor de uitvoering, handhaving en de regeldruk

7.1 Uitvoering

¹⁰ Richtlijn 2014/40/EU van het Europees parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten en tot intrekking van Richtlijn 2001/37/EG (PbEU 2014, L 127).

¹¹ Artikel 1 en overweging 48 van de Tabaksproductenrichtlijn.

Deze maatregel zal enkele gevolgen hebben voor de onderwijsinstellingen, de beheerders van de terreinen, en voor de rokers. Met name gedurende de eerste periode zal deze maatregel extra aandacht van de onderwijsinstelling vergen. Onderzoek heeft laten zien dat na verloop van tijd een rookverbod op terreinen van onderwijsinstellingen normaal wordt gevonden, en daardoor minder aandacht nodig heeft.¹²

Er zou een zogenaamd waterbedeffect kunnen optreden. Dit betekent dat het probleem van rokende jongeren en medewerkers zich verplaatst naar buiten het terrein van de onderwijsinstelling. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat rokers net buiten het terrein gaan staan roken, waardoor ze nog steeds in het zicht staan en niet-rokers door een rookhaag heen moeten voor ze het terrein betreden in plaats van voor ze het gebouw van de onderwijsinstelling ingaan. Daarnaast kan het zijn dat rokers bijvoorbeeld de wijk in trekken. Dit kan verschillende problemen tot gevolg hebben, zoals overlast in de wijk. Ook zou het ertoe kunnen leiden dat onderwijsinstellingen geen zicht meer hebben op hun (minderjarige) leerlingen of studenten. Er zijn al enkele goede voorbeelden van onderwijsinstellingen met een rookvrijbeleid en zal er ervaring zijn opgedaan hoe deze problemen het hoofd geboden kunnen worden. Er wordt dan ook aangemoedigd dat deze onderwijsinstellingen een voorbeeldfunctie aannemen voor andere onderwijsinstellingen en dat onderwijsinstellingen ervaringen en tips met elkaar uitwisselen over het rookvrij maken van het terrein. Daarnaast kan de onderwijsinstelling samenwerking zoeken met de gemeente. De Tabaks- en rookwarenwet staat gemeenten niet in de weg om lokaal maatregelen te treffen ten aanzien het rookvrij maken van gebieden.

Het Trimbos-instituut verzorgt ondersteuning voor scholen om te komen tot een rookvrij schoolterrein, bijvoorbeeld via www.rookvrijschoolterrein.nl, een helpdesk, stappenplannen en vragenlijsten. Vanaf 2018 is deze ondersteuning geïntensiveerd in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het Trimbos-instituut organiseert bijeenkomsten voor GGD-professionals om hen enerzijds te activeren om na te gaan welke scholen al een rookvrij terrein hebben en anderzijds om ze mee te nemen in het stappenplan en hun inzet daarvoor. Daarnaast worden de ondersteuningsprogramma's aangepast, zodat ze ook door hogescholen en universiteiten gebruikt kunnen worden. Het wordt aangemoedigd dat onderwijsinstellingen gebruik maken van de ondersteuningsprogramma's, zodat ze op een goede manier, snel rookvrij kunnen worden.

Daarnaast is het een mogelijkheid om rokers stoppen-met-rokenhulp aan te bieden. In het Nationaal Preventieakkoord is afgesproken dat uiterlijk vanaf 2020 eerstelijns stoppen-met-rokenprogramma's vrij gesteld worden van het eigen risico bij gecontracteerde zorgaanbieders. Onderwijsinstellingen kunnen rokende medewerkers en leerlingen et cetera, indien gewenst, attenderen op deze nieuwe maatregel of de rokers wijzen op stoppen-met-rokenzorg via bijvoorbeeld www.ikstopnu.nl.

7.2 Handhaving

¹² Schools as smoke-free zones, Implementation and the impact of outdoor school ground smoking bans at secondary schools. Proefschrift Andrea Rozema, 2018.

De NVWA heeft in de UHT (uitvoering en handhavingstoets) aangegeven dat het besluit handhaafbaar en uitvoerbaar is. Het besluit betekent een uitbreiding van het reeds bestaande toezicht op het rookverbod. Om ook toezicht op deze uitbreiding van het rookverbod te houden, dienen nieuwe inspectiemethoden en activiteiten ontwikkeld te worden en acht de NVWA het nodig beleidsregels op te stellen. De uitbreiding van het rookverbod vergt daarmee binnen de NVWA extra werkzaamheden, waardoor meer capaciteit in de voorbereiding en de uitvoering nodig is vanaf 2020.

De NVWA geeft aan dat het conceptbesluit het inrichten van rookruimten in de onderwijsinstelling en op de eigen terreinen niet in de weg staat. De NVWA geeft aan dat dit mogelijk tot gevolg heeft dat onderwijsinstellingen aan de wettelijke vereisten van het rookverbod voldoen, maar er in feite geen sprake is van een rookvrije schoolomgeving. Om dit te voorkomen wordt aanbevolen de uitzondering van rookruimten op het rookverbod te laten vervallen voor de aangewezen onderwijsinstellingen. In het Nationaal Preventieakkoord is de afspraak gemaakt dat dat rookruimten in de (semi)-publieke sector uiterlijk juli 2022 worden gesloten. Gezien dit voornemen wordt geen noodzaak gezien om het afschaffen van rookruimten in onderwijsinstellingen versneld te regelen. De NVWA geeft aan dat in veel gevallen terreinen die rondom een onderwijsinstelling liggen niet onder de definitie vallen van het terrein zoals geformuleerd in de amvb, waardoor de NVWA dáár niet kan handhaven. De onderwijsinstelling samenwerking kan zoeken met de gemeente. De Tabaks- en rookwarenwet staat gemeenten niet in de weg om lokaal maatregelen te treffen ten aanzien het rookvrij maken van gebieden. Tot slot is een opmerking van de NVWA over de leesbaarheid/toegankelijkheid van het artikel aangegeven om het artikel te vereenvoudigen.

7.3 Regeldruk

De regelgeving zal ook enkele gevolgen hebben voor de regeldruk. De beheerder van het terrein zal het rookverbod op de terreinen moeten aanduiden. Hoewel de manier van aanduiden vrijstaat, is aanduiding met behulp van een bord of sticker de meest voor de hand liggende optie. Deze zijn snel en goedkoop aan te brengen, en zijn bij de Gezonde School al vanaf € 6,- beschikbaar. De grote borden kosten € 55,- per stuk. Omdat er geen eisen gesteld zijn aan de manier van aanduiden, kan de beheerder ook voor een eigen, goedkopere optie kiezen.

Er zijn in Nederland ongeveer 6800 scholen in het po, 635 scholen in het vo, 66 scholen in het mbo, 36 hogescholen en 14 universiteiten. Kleine scholen, zoals scholen in het po en het vo, zullen aan één of enkele borden voldoende hebben. Deze kosten zullen ongeveer uitkomen op gemiddeld 55 euro per school. Voor het po en vo zullen de eenmalige kosten dan gemiddeld uitkomen op € 408.925,-.

Omdat de terreinen van mbo-, hbo- en wo-instellingen over het algemeen groter zijn dan de terreinen van basisscholen en middelbare scholen, zullen er meer bordjes nodig zijn (indien de instelling gebruik wil maken van bordjes). Er vanuit gaande dat deze typen onderwijsinstellingen gemiddeld 20 borden van de Gezonde School per instelling zullen hebben, zullen de kosten liggen op €127.600,-. De onderwijsinstellingen kunnen zelf bepalen hoe het rookverbod wordt ingesteld, aangeduid en gehandhaafd. Er kunnen aanvullende maatregelen getroffen worden door de onderwijsinstellingen, er kan

gekozen worden voor een andere methode dan het ophangen van borden, of er kan gekozen worden voor goedkopere borden.

Tot op heden werden er geen maatregelen genomen om een rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven op schoolterreinen. Uit eerdergenoemde cijfers van het Mulier Instituut blijkt dat nog een te laag aantal scholen een rookvrij terrein creëren als het aankomt op zelfregulatie. In het Nationaal Preventieakkoord is gekozen voor een breed pakket aan maatregelen om het gebruik van tabaks- en aanverwante producten op meerdere manieren te ontmoedigen en een rookvrije generatie te realiseren. De invoering van een rookverbod op het terrein dat behoort bij de onderwijsinstelling is een van de maatregelen die is aangekondigd in het Nationaal Preventieakkoord. Een alternatief op de maatregelen die gepresenteerd zijn in het Nationaal Preventieakkoord, dat wellicht minder belastend is voor de regeldruk, is een algeheel rookverbod. Dit algehele rookverbod komt neer op het criminaliseren van het in bezit hebben en roken van tabaksproducten. Een overtreding van de Tabaks- en rookwarenwet wordt op dit moment in de meeste gevallen afgedaan met een bestuurlijke boete voor de verkoper of beheerder. Personen die tabaksproducten in hun bezit hebben of roken zouden dan via het strafrecht worden gesanctioneerd. Dit vraagt een enorme inzet van politie en justitie om te handhaven. De regering vindt deze extra inzet niet gerechtvaardigd ten opzichte van de gevolgen voor de regeldruk voor tabaksproducenten. Daarnaast is het de vraag hoe effectief de maatregel is ten opzichte van het huidige verkoopverbod aan jongeren.

8. Sanctionering

Bij overtreding van artikel 6.4 van het besluit kan de NVWA overgaan tot het opleggen van een bestuurlijke boete. De boete zal terecht komen bij de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het instellen, aanduiden en handhaven van het rookverbod zoals bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder b, van de wet. De boete zal dus niet worden gegeven aan individuen die dit rookverbod overtreden. Hiervoor wordt aangesloten bij dezelfde systematiek die gehanteerd wordt bij het overtreden van het rookverbod binnen onderwijsinstellingen. Er is geen reden om een overtreding van de verplichting om een rookverbod in te op het bijbehorende terrein worden als minder ernstig te zien dan een overtreding van de verplichting in het gebouw een rookverbod in te stellen.

Zoals eerder beschreven wordt het gebied waarop het rookverbod van kracht is in feite uitgebreid van enkel in de gebouwen van de onderwijsinstelling naar zowel binnen de gebouwen als op de terreinen die behoren bij de gebouwen van de onderwijsinstelling. Daarom wordt een overtreding op het terrein hetzelfde behandeld als een overtreding in het gebouw van een onderwijsinstelling. De maximale boete op een overtreding van artikel 6.4 is daarmee een bedrag bedraagt dat gelijk is aan een geldboete van de vierde categorie als bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht; en in categorie D van de bijlage bij de wet, is uitgewerkt welke bedragen gehanteerd worden bij een eerste overtreding of bij recidive.

9. Consultatie

PM

10. Inwerkingtreding

Rekening houdend met het begin van het nieuwe school- en collegejaar, is het voornemen deze maatregel op 1 augustus 2020 inwerking te laten treden.

CONCEPT

II. Artikelsgewijs

Artikel 1

Artikel 6.4, eerste lid

Met artikel 1 wordt het Tabaks- en rookwarenbesluit gewijzigd dooreen nieuw artikel in te voegen. Het nieuwe artikel 6.4 is opgebouwd uit twee leden. Allereerst wordt met artikel 6.4, eerste lid, de verplichting in het leven geroepen om een rookverbod in stellen, aan te duiden en te handhaven op, kortgezegd, een terrein van een school of onderwijsinstelling. In paragraaf 3.2 van het algemeen deel van deze toelichting, is uitgebreid ingegaan op de beleidsmatige overwegingen ten aanzien van de afbakening van deze terreinen.

Uit de aanhef van artikel 6.4 volgt dat degene die momenteel (op basis van artikel 10, tweede lid, onderdeel b, van de wet) het rookverbod in een gebouw of inrichting waar onderwijs wordt gegeven handhaaft (in de praktijk veelal de instelling of vereniging voor onderwijs zelf) ook degene is die de verplichting heeft om op de bijbehorende terreinen het rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven. Uit deze aanhef, en uit de onderdelen a, b en c 6.4 volgen enkele nuanceringen op deze verplichting.

In de eerste plaats gaat het om de terreinen die horen bij de gebouwen en inrichtingen van de scholen instellingen die genoemd worden in artikel 10, lid 2a, van de wet. Artikel 10, lid 2a, van de wet verwijst naar de sectorwetten voor het onderwijs. Zoals in paragraaf 2 van het algemeen deel van deze toelichting is signaleerd, valt deze verplichting niet geheel samen met de verplichting voor in pandige rookverboden die volgt uit artikel 10, tweede lid, onderdeel b, van de wet. Die bepaling geldt immers voor alle gebouwen en inrichtingen die gebruikt worden door instellingen en verenigingen voor onderwijs, waar ook de instellingen en verenigingen die niet onder een van de sectorwetten onder vallen. Aangezien de grondslag voor artikel 6.4 van dit besluit niet artikel 10, eerste lid, onderdeel b, van de wet is, maar het nieuwere artikel 10, lid 2a, geldt de verplichting een rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven op de omschreven terreinen, alleen voor de beheerder van de gebouwen en inrichtingen die vallen onder de wetten die zijn genoemd in artikel 10, lid 2a. (Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.)

Een tweede nuancering, genoemd in onderdeel a van artikel 6.4, betreft dat het gaat om de terreinen die grenzen aan het gebouw of de inrichting, of in de directe nabijheid daarvan gelegen zijn, bijvoorbeeld aan de overkant van de straat. Een verderop gelegen terrein dat weliswaar in eigendom is van een school of instelling maar waar geen gebouw op gelegen is dat wordt gebruikt voor onderwijsactiviteiten valt daarmee niet onder het toepassingsbereik van dit artikel.

Voorts gaat het – zie onderdeel b - om de terreinen die horen bij de gebouwen en inrichtingen die in gebruik zijn voor onderwijs. In paragraaf 2.1 van het algemeen deel van de toelichting is uiteengezet dat niet beoogd is daadwerkelijk ieder terrein bij een 'willekeurig' gebouw hoort dat in eigendom bij een onderwijsinstelling, onder het artikel te laten vallen. Met name hogescholen en universiteiten hebben diverse gebouwen die

niet ten behoeve van onderwijs worden gebruikt, maar bijvoorbeeld enkel een kantoorfunctie hebben. Ook een terrein rondom gebouw waarin bijvoorbeeld een bedrijf dat onderzoek doet is gevestigd, valt buiten het bereik van het artikel.

Een laatste nuancering betreft de het 'gebruikscriterium' in onderdeel c van het nieuwe artikel. Op een terrein dat weliswaar naast een gebouw ligt dat in gebruik is voor onderwijs, maar wat niet door die school wordt gebruikt, hoeft geen rookverbod te worden ingesteld. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een verzamelgebouw waarin een school is gevestigd. Als de school enkel van de helft van het omliggende terrein gebruik mag maken om daar leerlingen te laten pauzeren, is het uitsluitend deze helft die rookvrij moet zijn.

Artikel 6.4, tweede lid

Een algemeen uitzondering op het rookverbod geldt op bijvoorbeeld op binnenplaatsjes, patio's, balkons, dakterrassen of daken. Dat is namelijk 'open lucht' in een gebouw of inrichting (zie artikel 6.2, eerste lid, onderdeel c, van het Tabaks- en rookwarenbesluit, in combinatie met artikel 10, eerste lid, van de wet). Een dergelijke uitzondering voor patio's, dakterrassen en dergelijke bij onderwijsinstellingen zou in tegenspraak zijn met het rookverbod dat door artikel 6.4 op de terreinen behorend bij de gebouwen en inrichting van de genoemde onderwijsinstellingen geïntroduceerd wordt. De doelstelling van deze amvb, zo is te lezen in paragraaf 3.1 en 3.2 van het algemeen deel van de toelichting, is immers een *algeheel* rookverbod op die terreinen.

Om te voorkomen dat de uitzondering voor deze 'open lucht' van toepassing zou zijn op een patio van een onderwijsinstelling, wordt in het tweede lid van artikel 6.4 geregeld dat deze uitzondering op de verplichting een rookverbod in te stellen de 'open lucht', niet geldt in het geval van onderwijsinstellingen. Bij de genoemde scholen en andere instellingen voor onderwijs zal daarmee een algeheel rookverbod moeten gelden, zonder uitzonderingen.

Opgemerkt wordt dat deze 'uitzondering op de uitzondering' geen invloed heeft op de andere gebouwen en inrichtingen die rookvrij moeten zijn (genoemd in artikel 10 van de wet), of de uitzondering voor open lucht in *die* gebouwen (genoemd in artikel 6.2 van het besluit).

Artikel 11

Met de wijzigingsopdracht in artikel 11 wordt de grondslag voor artikel 6.4 van dit besluit, artikel 10, lid 2a van de wet, toegevoegd aan categorie D van de bijlage behorende bij de wet.

De bijlage bij de Tabaks- en rookwarenwet betreft de uitwerking van de maximale bestuurlijke boetes die kunnen worden opgelegd voor overtreding van een van de bepalingen van, of op grond van de wet. In artikel 11b van de wet is geregeld dat voor overtreding van het bepaalde bij of krachtens artikel 10 een bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Overtreding van artikel 6.4 is daarmee bestuurlijk beboetbaar, aangezien artikel 6.4 is gebaseerd op artikel 10, lid 2a, van de wet. Voor de *maximale* boete die kan worden opgelegd, is voor deze overtredingen aangesloten bij het Wetboek van strafrecht. In artikel 11b, tweede lid, onderdeel b, van de wet is namelijk bepaald dat de hoogte van de te betalen geldsom ten hoogste een bedrag bedraagt dat gelijk is

aan een geldboete van de vierde categorie als bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

In de bijlage bij de wet is dit vervolgens nader uitgewerkt door verschillende bedragen die kunnen worden opgelegd vast te stellen; voor eenmalige overtredingen en voor gevallen van recidive. Overtreding van de verplichting tot het instellen, aanduiden en handhaven van een rookverbod op een terrein van een onderwijsinstelling zal beboet worden volgens dezelfde systematiek als van de verplichting tot het instellen, aanduiden en handhaven van een rookverbod *in* een gebouw van een onderwijsinstelling. Daartoe moet de bijlage bij de wet gewijzigd worden. Ingevolge artikel 11a van de wet, kan dat bij amvb.

Artikel III

Inwerkingtreding is voorzien op 1 augustus 2020.

De staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Paul Blokhuis